

רע"פ 659/13 - רפאל אביכזר נ' מדינת ישראל

רע"פ 659/13 - רפאל אביכזר נ' מדינת ישראל-עליון

רע"פ 659/13

רפאל אביכזר

נגד

מדינת ישראל

בבית המשפט העליון

[28.01.2013]

כבוד השופט ס' ג'ובראן

בקשת רשות ערעור על פסק דינו של בית המשפט המחוזי בתל אביב-יפו מיום 7.5.12 בעפ"ג 47762-10-12 שניתן על ידי

כבוד השופטים: ד' ברלינר - נשיאה, ג' קרא ומ' סוקולוב

ובקשה לעיכוב ביצוע

בשם המבקש:

עו"ד מיכאל עירוני

החלטה

לפניי בקשה למתן רשות ערעור על פסק דינו של בית המשפט המחוזי בתל אביב-יפו (ע"פ 47762-10-12, כבוד הנשיאה

ד' ברלינר והשופטים ג' קרא ו-מ' סוקולוב) מיום 9.1.2013.

המבקש הורשע בבית משפט השלום בתל אביב-יפו על בסיס הודאתו בעבירות של התפרצות למקום מגורים, על פי סעיף

406ב לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן: חוק העונשין), גניבה, על פי סעיף 384 לחוק העונשין, היזק לרכוש במזיד,

על פי סעיף 452 לחוק העונשין והתנגדות למעצר, על פי סעיף 47א) לפקודת סדר הדין הפלילי (מעצר וחיפוש),

התשכ"ט-1969 (ת"פ 11-11-19557, כבוד השופט ב' שגיא). על פי עובדות כתב האישום, ביום 7.11.2011 בשעות

הערב התפרץ המבקש, ביחד עם אדם נוסף (שהועמד איתו לדין) לדירה בבני ברק על ידי שבירת דלתה מתוך כוונה לבצע

גניבה. בהמשך לכך, אספו השניים חפצים שונים מהדירה על מנת ליטול אותם עימם. בשלב זה הגיעו לדירה שני שוטרים

אשר ניסו לעצור את המבקש ושותפו. המבקש התנגד למעצר וניסה להימלט תוך שהוא גורם חבלות לשוטרים.

כאמור, הרשעתו של המבקש התבססה על הסדר טיעון, וזה נגע לעניין ההרשעה בלבד, ללא כל הסכמה בנוגע לעונש. משכך, הורה בית המשפט על הכנת תסקיר שירות מבחן בעניינו של המבקש. המלצת שירות המבחן בעניינו הייתה לעונש של מאסר מותנה, צו מבחן לתקופה של 12 חודשים ושירות לתועלת הציבור בהיקף של 400 שעות. זאת, נוכח התרשמותם, כי חרף עברו הפלילי מצוי המבקש בתהליך שיקומי משמעותי, נושא באחריות למעשיו, ומבקש לשנות את דרכיו.

בגזר דינו מיום 19.9.2012, עמד בית משפט השלום על כלל השיקולים הנוגעים לעניין העונש. לחומרה, שקל בית המשפט את חומרת העבירה ונסיבותיה ואת העבר הפלילי של המבקש, שנדון בעבר בשני מקרים שונים לעונשי מאסר משמעותיים בפועל. לקולה, התחשב בית המשפט בנטיית האחריות על ידי המבקש, בנתוניו האישיים, בתקופה הארוכה שבה בתנאים מגבילים ובדרך השיקומית שעבר. על בסיס זה, גזר בית משפט השלום על המבקש 14 חודשי מאסר בפועל, 10 חודשי מאסר על תנאי, והתנאי הוא שלא יעבור עבירת רכוש, למעט עבירה על פי סעיף 413 לחוק העונשין, פיצויי לבעל הדירה בסכום של 1,000 ש"ח וקנס בסכום של 1,000 ש"ח.

על גזר הדין ערער המבקש לבית המשפט המחוזי בתל אביב-יפו. במסגרת זאת, טען המבקש כי ניתן משקל מועט מדי לשיקולי השיקום ולהמלצת שירות המבחן. עוד טען המבקש כי עונש מאסר בפועל יפגע בצורה קשה במאמצי השיקום שלו. בנוסף, טען המערער כי עונשו חמור יתר על המידה ביחס לשותפו, עליו נגזרו 36 חודשי מאסר בפועל, חלקם מכוח מאסרים מותנים שהיו תלויים ועומדים נגדו.

ביום 9.1.2013 דחה בית המשפט המחוזי את הערעור. במסגרת זאת, קבע בית המשפט המחוזי כי פסק דינו של בית משפט השלום מאוזן, וכי הוא נותן משקל ראוי לעברו הפלילי של המבקש כמו גם לעובדה שהוסיף והתנגד לשוטרים לאחר שהגיעו לדירה.

מכאן בקשת רשות הערעור שלפניי. בד בבד הגיש המבקש בקשה לעיכוב ביצוע רכיב המאסר של עונשו עד למתן ההחלטה בבקשה.

בבקשתי, טוען המבקש כי יש מקום לבחון את עניינו ב"גלגול שלישי" מטעמי צדק, נוכח הפגיעה בתהליך השיקום שלו שעלולה להיגרם אם ירצה מאסר בפועל. יצוין בהקשר זה כי המבקש מכיר בכך שהבקשה אינה מעלה כל טענה עקרונית החורגת מעניינו הפרטני. בהמשך לאמור, שב המבקש וחוזר על הטענות שטען בפני בית המשפט המחוזי, שעל פיהן היה מקום לתת משקל גדול יותר לנסיבותיו האישיות ולתסקיר שירות המבחן בעניינו. כן טוען המבקש כי יש להתחשב, לעניין גזר דינו, בעונש המקל יחסית שנגזר על שותפו לעבירה.

לאחר העיון בפסקי הדין של הערכאות הקודמות ובבקשה על נספחיה מצאתי כי דינה להדחות, מבלי להידרש לתגובת המשיב.

כידוע, הלכה היא כי אין מעניקים רשות לערעור שני, אלא אם כן עולה מבין טענות הצדדים טענה בעלת חשיבות כללית, בין משפטית ובין ציבורית, החורגת מעניינם הפרטי, או באם ישנם שיקולי צדק ייחודיים (ראו: ר"ע 103/82 חניון חיפה בע"מ נ' מצת אור (הדר חיפה) בע"מ, פ"ד לו(3) 123 (1982)). מקל וחומר, תהיה התערבותו של בית משפט זה מצומצמת ככל שעסקין בבקשות שבבסיסן טענות לעניין חומרת העונש בלבד, ורשות ערעור במקרים אלו תינתן רק בנסיבות של סטייה ניכרת ממדיניות הענישה (ראו רע"פ 1174/97 רפאלי נ' מדינת ישראל (24.3.1997); רע"פ 7201/97 בשירי נ' היועץ המשפטי לממשלה (11.12.1997)). בעניינו, אין ההליך מגלה כל עילה לבחינתו מחדש בערכאה זו. כאמור לעיל, גם לגישת המבקש אין במקרה הנוכחי כל סוגיה בעלת חשיבות כללית החורגת מעניינו הוא. לצד זאת, לא מצאתי כי הבקשה מעלה טענות משמעותיות המצדיקות את קבלתה מטעמי צדק. אמנם, יש לתת משקל ממשי לשיקולי השיקום. יחד עם זאת, משנשקלו שיקולי השיקום על ידי שתי ערכאות, ואוזנו מול שיקול ההרתעה (הנובעים בין היתר מהעובדה שמדובר באדם לו שתי תקופות מאסר קודמות בגין עבירות חמורות), ומשלא מצאתי כי גזר הדין חורג ממתחם הענישה, ואיני רואה מקום להתערבותו של בית משפט זה.

בטרם סיום יצוין כי כשלעצמי, לא הייתי מעמיד את העובדה שהעבירה בוצעה על רקע מצוקה כלכלית כשיקול לחומרה, כפי שעשתה הערכאה הקודמת. אף שמצוקה אינה יכולה להצדיק עבריינות, לא מצאתי טעם טוב לכך שדווקא רקע של מצוקה יהיה שיקול להחמרה עם עבריינים. נדמה שברקע לשיקול זה הנחת מוצא סמויה, שעל פיה לא יצליחו העבריינים לצאת ממעגל המצוקה. דה עקא, כי דווקא במקום בו אנו מזהים מעגל קסמים של מצוקה ועבריינות (ובמקרה הנוכחי, מצוקה חריפה מגיל ילדות) הדרך לקטיעתו אינה באמצעות החמרת הענישה, אלא באמצעות שיקום אפקטיבי ויצירת מנגנונים המאפשרים את המשך תהליך השיקום לאחר ריצוי העונש, לרבות שיקום כלכלי. העדרם של מנגנונים מסוג זה, ראוי שיציב מראה למול פניה של המערכת הפלילית, ויוביל לבחינה עצמית ולהקמת מערך מסייע ותומך לעבריינים שריצו את עונשם, אך אין בו כדי להוביל למסקנה כי יש להחמיר באופן ייחודי דווקא עם בני השכבות הסוציו-אקונומיות החלשות. סוף דבר, הבקשה נדחית. משכך, הבקשה לעיכוב ביצוע העונש מתייתרת. ניתנה היום, י"ז בשבט התשע"ג (28.1.2013).